O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№
202093

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2009 йил 23 январь, № 18 (4681) Жума

РОССИЯ ПРЕЗИДЕНТИ САМАРҚАНДДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов таклифига биноан Россия Федерацияси Президенти Дмитрий Медведев 22 январь куни давлат ташрифи билан мамлакатимизга келди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов олий мартабали меҳмонни Самарқанд аэропортида кутиб олди.

Ўзбекистон-Россия муносабатлари иттифоқчилик ва стратегик шериклик тамойиллари асосида ривожланиб бормоқда. Мунтазамлик касб этган олий даражадаги учрашувлар савдо-иқтисодий, сармоявий, илмий-техникавий, гуманитар соҳалардаги ҳамкорлик алоқаларини янги босқичга кўтармоқда.

Ўзбекистон ва Россия муносабатларида иқтисодий ҳамкорлик алоҳида ўрин тутади. Мамлакатимизда россиялик ишбилармонлар билан ҳамкорликда ташкил этилган юзлаб қўшма корхона фаолият юритмоқда. Савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган бизнес-форумлар, кўргазмалар мунтазам равишда ўтказиб келинаётир. Мамлакатларимиз халқаро ташкилотлар доирасида ҳам самарали ҳамкорлик қилиб келмоқда.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Россия Президенти Дмитрий Медведев Улуғбек расадхонасини, Ҳазрати Дониёр ва Гўри Амир мақбараларини зиёрат қилди. Миллий меъморчиликнинг ноёб обидаларидан бири Регистон мажмуини катта қизиқиш билан томоша қилди. Мажмуадаги Улуғбек, Шердор, Тиллакори мадрасалари Россия Президентида унутилмас таассурот қолдирди. Президентлар бу ерда доимий фаолият юритувчи миллий ҳунармандлик маҳсулотлари кўргазмасини кўздан кечирдилар. Дмитрий Медведев Самарқанд қоғози тарихи билан қизиқди. Олий мартабали меҳмонга миллий давлатчилигимиз, қадимий обидалар тарихи, юртимизда қадимдан шаҳарсозлик, илм-фан ва ҳунармандлик ривожлангани ҳақида маълумот берилди. Икки давлат раҳбарлари, шунингдек, Сиёб бозорини бориб кўрдилар.

Қадимий шаҳар билан танишувдан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентининг Самарқанддаги қароргоҳида Ислом Каримов билан Дмитрий Медведевнинг суҳбати бўлиб ўтди.

— Сизни бой тарихга эга бўлган Самарқанд шаҳрида қутлашдан мамнунман. Бу шаҳарни бир бор кўрган одам уни қайта-қайта зиёрат қилгиси келади. Самарқанднинг ўзига хос, бетакрор ҳавоси, иқлими, табиати бор. Ишонаманки, бу ердаги учрашувлар, умуман ташриф Сизда унутилмас таассурот қолдиради, — деди Ислом Каримов.

— Ўзбекистонга таклифингиз учун Сизга миннатдорлик изҳор этаман. Ташриф Самарқанддан бошлангани чуқур рамзий маънога эга. Шаҳар менга жуда ёқди. Жаҳон цивилизациясининг дурдоналаридан бўлган ушбу шаҳар ўзининг тарихий салоҳияти билан ҳам, кўплаб тарихий воқеалар шу ердан бошлангани билан ҳам башарият тарихида алоҳида ўрин тутади. Бугун биз томоша қилган тарихий обидалар бир умр ёдда қолади. Ниҳоятда гўзал шаҳар. Сизнинг бу шаҳарнинг ўзига хос ҳавоси, иқлими, табиати борлиги ҳақидаги фикрингизни тўла қўллаб-қувватлайман. Бозордаги тўкинлик, одамларнинг очиқ чеҳралари мени ҳайратга солди, — деди Дмитрий Медведев.

Шу куни оқшом Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Россия Президенти Дмитрий Медведев Тошкентга келди.

Воҳид ЛУҚМОНОВ,
ЎзА махсус мухбири.
Самарқанд-Тошкент

Фарҳод ҚУРБОНБОЕВ
олган сурат.

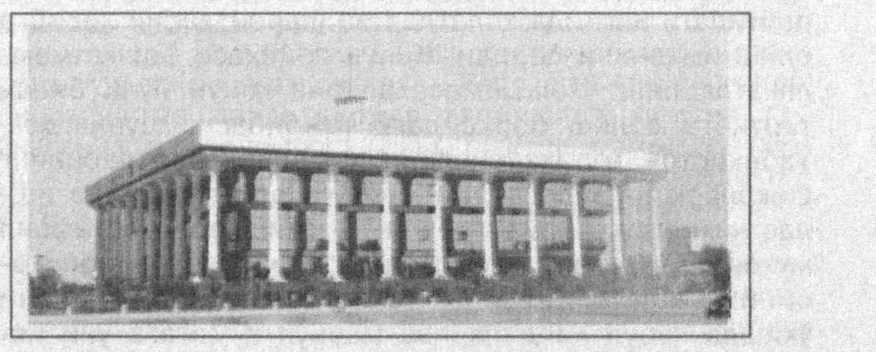

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 22 январь куни навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Д. Тошмуҳамедова олиб борди. Депутатлар Қонунчилик палатаси Кенгаши томонидан таклиф этилган кун тартибини тасдиқладилар.

Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитасининг аъзоси F.Сафаров «Баҳолаш фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳасини тақдим этди. Мазкур тузатишлар баҳолаш ташкилотлари фаолиятини, уларнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларини, тарафларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш ва ушбу соҳадаги бошқа масалаларни тартибга солувчи нормаларни янада аниқроқ белгилаш мақсадини кўзлайди. Ҳужжатнинг барча сиёсий партиялар фракциялари вакиллари сўзга чиққан батафсил муҳокамасидан сўнг Қонунчилик палатаси қонунни қабул қилди. Қонун маъқуллаш учун Сенатга юборилади.

«Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси ҳақида Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитасининг аъзоси Ш. Абдуллаева маъруза қилди. Қонун лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Микрокредитбанк» акциядорлик тижорат банкининг тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш борасидаги фаолиятини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги, «Иқтисодиёт реал сектори корхоналарининг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонларига мувофиқ ишлаб чиқилган. Айрим ҳуқуқий нормаларни аниқлаштириш юзасидан депутатлар томонидан киритилган таклифларни муҳокама қилгач, қонунчилик палатаси қонун лойиҳасининг асосий қоидаларини маъқуллади ва уни биринчи ўқишда қабул қилди.

Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг раиси М. Тешабоев «Ўзбекистон Республикаси ва Япония ўртасида инвестицияларни либераллаштириш, рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш тўғрисидаги Битимни (Тошкент, 2008 йил 15 август) ратификация қилиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси тўғрисида ахборот берди. Қонун лойиҳасини муҳокама қилиш чоғида депутатлар мазкур ҳужжатнинг қабул қилиниши ва пировардида Битимнинг кучга кириши Ўзбекистон Республикаси иқтисодиётига Япония инвестицияларини жалб қилишни фаоллаштириш, ўзбекистонлик инвесторлар Япония ҳудудида фаолият кўрсатиши ва уларнинг ҳуқуқларини кафолатлашнинг ишончли қонунчилик базасини яратиш имкониятини беради. Ҳужжатни муҳокама қилиш чоғида депутатлар томонидан билдирилган фикрларни ҳисобга олган ҳолда Қонунчилик палатаси қонунни қабул қилди.

(Давоми 2-бетда).

Ишонч ёрлиқлари топширилди

Ўзбекистон Республикасининг Саудия Арабистони Подшоҳлигидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Алишер Қодиров Подшоҳ, Икки муқаддас масжид ходими Абдуллоҳ бин Абдулазиз Ол Саудга ишонч ёрлиқларини топширди.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросими чоғида Ўзбекистон Республикаси билан Саудия Арабистони Подшоҳлиги ўртасида икки томонлама муносабатларнинг бугунги ҳолати ва истиқболлари муҳокама этилди.

«Жаҳон» АА.

Биз ва жаҳон

«Япония — Ўзбекистон» дўстлик уюшмаси:
ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

Токиода «Япония — Ўзбекистон» дўстлик уюшмаси аъзоларининг ўтган йил якунлари, уюшма фаолиятини баҳолаш ва мамлакатларимиз ўртасидаги 2009 йилда ҳамкорлик истиқболларига бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда Япония бош вазири маслаҳатчиси ва парламент вакиллик палатаси депутати Кёко Накаяма, собиқ бош вазир Шинзо Абэнинг рафиқаси — Акиэ Абэ хоним, «кунчиқар мамлакат»нинг юртимиздаги собиқ элчиси Коичи Обата, Марказий Осиё ва Кавказ институти ижрочи директори Тецужи Танака, шунингдек, ижтимоий-сиёсий, илмий ва ишбилармон доира вакиллари иштирок этди.

Йиғилишда 2008 йил Япония билан Ўзбекистон ўртасида дўстлик алоқалари ривожи ва мустаҳкамланиши борасида аҳамиятли бўлгани таъкидланди. Хусусан, «Япония — Ўзбекистон» дўстлик уюшмасининг 10 йиллик юбилейи кенг нишонланди. Шунингдек, «Марказий Осиё ва Япония» халқаро симпозиуми, Япония жамоатчилигига ўзбек халқининг бой маданияти ва санъатини намойиш этиб, республиканинг сайёҳлик соҳасидаги салоҳияти билан таништиришга хизмат қилган турли маданий-маърифий тадбир ва тақдимотлар ўтказилди. Юбилей муносабати билан ўтган йили сентябрь ойида уюшма аъзоларининг юртимиз кўҳна шаҳарлари бўйлаб сафари алоҳида таъкидланди. Тадбир давомида мазкур ташриф якунлари юзасидан японияликлар томонидан тайёрланган ҳужжатли фильм йиғилганлар эътиборига ҳавола этилди.

Йиғилишда таниқли олим, Буюк Ипак йўли академияси директори, «Дўстлик» ордени совриндори, професор Кюдзо Като сўзга чиқиб, икки мамлакат ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш муҳим эканини қайд этди. «Ўзбекистон инсоният тамаддуни бешикларидандир. Унинг ҳудудида

(Давоми 2-бетда).

2008 ЙИЛ ҲАҚИДА ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИ

Ўзбекистон фуқаролари 2008 йилда мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий ривожланишини, давлатимизнинг ички ва ташқи сиёсатини, шунингдек, республикамизда фаолият кўрсатаётган етакчи сиёсий, ҳуқуқий ва ижтимоий институтлар фаолиятини қандай баҳолайди? Ушбу саволларга “Ижтимоий фикр” жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази томонидан ўтган йил якунлари бўйича ўтказилган ижтимоий тадқиқот давомида жавоб олинди.

Сўровда Ўзбекистоннинг барча вилоятлари, Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳри вакиллари, шаҳар ва қишлоқ аҳли, эркак ва хотин-қизлар, ёши, миллати ва маълумоти турли хил бўлган кишилар иштирок этди. Бу маълумотлар ишончли ва аниқ бўлишини таъминлади.

Сўров қатнашчиларининг умумий фикрига кўра, Президент Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотлар натижасида Ўзбекистон иқтисодий ва ижтимоий ривожланиш, миллий давлатчилик, эркин жамият асосларини қуриш, инсон ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, аҳоли фаровонлигини оширишда улкан муваффақиятларга эришди ҳамда халқаро майдонда ўзининг муносиб ўрнини эгаллади.

(Давоми 2-бетда).

МАМЛАКАТ БЎЙЛАБ

Воқеалар, янгиликлар, хабарлар

Боғот туманидаги “Боғот-Текстил” Ўзбекистон — Туркия қўшма корхонаси жамоаси ўтган йилни катта ютуқлар билан якунлади.

Модернизация даромадга барака киритади

■ Корхона хорижга 3090,8 АҚШ долларилик маҳсулот экспорт қилди. Жамоа бундай ютуқларга эришишида замонавий технологиялардан самарали фойдаланилаётганлиги асосий омил бўлмоқда.

Ҳозирда корхонада ҳалқали ип-калава ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш борасида ишлар олиб борилмоқда. Янги дастгоҳлар сотиб олиш учун 230 минг АҚШ доллари миқдорида маблағ ажратилди. Эндиликда 178 минг евролик дастгоҳлар ўрнатилмоқда. Янги технология меҳнат унумдорлиги ва даромад ҳажмини кўпайтириши кўзда тутилмоқда.

О. РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Солиқ тўловчилар билан мулоқот

Навоий шаҳридаги “Ширин” маданият саройида солиқ қонунчилигига бағишланган семинар бўлиб ўтди.

■ Йиғилишда Навоий вилоятидаги корхона, ташкилот, муассасаларнинг раҳбарлари, иқтисодчилар, тадбиркорлар, солиқ хизмати органлари ходимлари иштирок этдилар.

Анжуманда республика Молия вазирлиги ва Давлат солиқ қўмитаси мутахассислари маъруза қилдилар ҳамда солиқ тўловчиларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

Ҳ. ЭШОНҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Касаначилик — кони фойда

Касаначилик — оилавий тадбиркорликни ривожлантириш, уй бекаларини иш билан таъминлашнинг энг қулай усули. Шунинг учун ҳам Қашқадарёда бу соҳани ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда.

■ Юртбошимизнинг 2006 йил 5 январдаги “Йирик саноат корхоналари билан касаначиликни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасидаги кооперацияни кенгайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармонида кўзда тутилган имтиёзлар туфайли саноат корхоналарининг касаначиликка қизиқиши ортди. Қарши шаҳридаги “Дунё-М”, “Қарши ёғ-экстракция” очиқ акциядорлик жамиятлари, вилоят “Пахтасаноат” бирлашмаси тизимидаги корхоналар бу имтиёзлардан унумли фойдаланмоқдалар. 2008 йилда вилоятда ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасидаги кооперацияни ривожлантириш йўналиши бўйича 7300 та иш ўрни яратилди. Уларнинг меҳнати икки томонлама фойда — корхона кам харажатли маҳсулотга эга бўлаяпти, касаначининг рўзғорига қўшимча даромад келаяпти.

Б. НОРҚОБИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Яқинда Самарқанд вилояти Хотин-қизлар қўмитаси ва “Олима аёллар” уюшмаси ҳамкорлигида аёлларнинг жамиятда тутган ўрнига бағишланган давра суҳбати бўлиб ўтди.

Жамиятда аёлнинг ўрни

■ Унда уюшманинг бугунги мақсади, олдинда турган муҳим вазифалар, мавжуд муаммолар ечими ҳақида сўз борди. Давра қатнашчилари олима аёллар сафини янада кенгайтириш мақсадида уюшма қошида “Маслаҳат маркази” ташкил этишга келишиб олишди.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Бир рақам шарҳи

Ўзбекистон — Россия:
ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР САМАРАСИ

Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ҳукуматлари ўртасида 2008 йил 6 февралда имзоланган 2008-2012 йилларга мўлжалланган иқтисодий ҳамкорлик дастурини амалга ошириш йўлида бу корхоналар бугун янада самаралироқ фаолият кўрсатмоқда.

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

«Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 17-моддасига қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитасининг аъзоси М. Маҳаметова тақдим этди. Таклиф этилган ўзгартишлар фуқароларнинг никоҳдан ўтиши пайтидаги алоҳида ҳолатлар ва шароитларни ҳисобга олиш имконини беради. Қонун лойиҳаси бошқа мамлакатларнинг ўхшаш масалаларни қонун йўли билан тартибга солиш борасидаги тажрибаси, шунингдек, Ўзбекистон мутахассислари ҳамда экспертларининг фикрлари ва хулосалари ҳисобга олинган ҳолда ишлаб чиқилган. Киритилаётган тузатишларни батафсил муҳокама қилгандан сўнг депутатлар қонун лойиҳасининг концепциясини маъқуллаб, уни биринчи ўқишда қабул қилдилар ва масъул қўмитага уни иккинчи ўқишда кўриб чиқиш учун маромига етказишни топширдилар.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 2008 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни кўриб чиқдилар. Ўтган йили парламентнинг қуйи палатаси Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан илгари сурилган мамлакатни ривожлантириш концепциясига мувофиқ олиб борилаётган кенг кўламдаги ислоҳотларнинг ҳуқуқий базасини янада такомиллаштириш борасида катта ишларни амалга оширди. Ҳисобот даврида қабул қилинган қонунларнинг ижроси устидан назорат қилишга, аҳоли ўртасида тушунтириш ишлари олиб боришга, парламентлараро алоқаларни ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, қонунчилик фаолиятининг шакллари ва усулларини такомиллаштиришга, «Давлат бошқарувини янгилаш ва янада демократлаштириш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш тўғрисида»ги Конституциявий қонунга мувофиқ парламентда сиёсий партиялар фракцияларининг фаоллигини оширишга катта эътибор берилди. Муҳокама пайтида билдирилган фикрларни ҳисобга олган ҳолда Қонунчилик палатаси ҳисоботни маъқуллади ва тегишли қарор қабул қилди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг 2009 йилга мўлжалланган фаолиятининг асосий йўналишларини ҳам кўриб чиқдилар. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов томонидан Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 16 йиллигига бағишланган тантанали мажлисдаги нутқида олдинга қўйилган вазифаларга мувофиқ депутатларнинг қонун ижодкорлиги ва назорат-таҳлил фаолиятининг устуворликлари белгиланган. Парламент қуйи палатасининг ишида суд-ҳуқуқ ислоҳотини бундан буён ҳам амалга оширишга, бозор ислоҳотларини чуқурлаштириш ва иқтисодиётни либераллаштиришга, мамлакат иқтисодиётининг реал секторини мустаҳкамлашга, шунингдек, ижтимоий соҳанинг қонунчилик базасини такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва тадбирлар ўтказиш режалаштирилган. Кўриб чиқилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

(ЎзА).

«Япония — Ўзбекистон» дўстлик уюшмаси:

ҲАМКОРЛИК ИСТИҚБОЛЛАРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

кўплаб қадимий маданий ёдгорликлар, жумладан, япониялик сайёҳ ва тадқиқотчилар эътиборини ўзига жалб этувчи буддавийлик маданиятига оид осори-атиқалар ўрин олган. Шу ўринда Ўзбекистон раҳбарияти томонидан ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон мероси рўйхатига киритилган тарихий-меъморий обидаларни тиклаш ва ободонлаштириш, шунингдек, сайёҳлик инфратузилмасини ҳар томонлама ривожлантириш борасидаги саъй-ҳаракатларини алоҳида таъкидлашни истар эдим», деди олим.

Тадбирда, шунингдек, Японияда бўлиб ўтган «XIII Халқаро Гунма ёшлар оркестри фестивали»да ўзбек миллий ва мумтоз мусиқалари ижроси билан иштирок этган Р. Глиэр номидаги Республика махсус мусиқа лицейи директори Б. Қурбонов раҳбарлигидаги ўзбекистонлик ёш мусиқачилар делегацияси қатнашди.

Йиғилишнинг яна бир меҳмони — «Poplar Publishing» матбаа компанияси муҳаррири Тадамаса Ёшида Ўзбекистон «Буюк Ипак йўли» маркази ва Ғарб билан Шарқ ўртасидаги ўзига хос кўприк эканини қайд этди. «Ўзбекистонда илк бор 2008 йил ёз ойида бўлганман. Таъкидлашим лозим, ўзбек халқининг очиқкўнгиллиги ва самимий меҳмондўстлиги мени ҳайратда қолдирди. Сафар асносида илмий-маърифий йўналишларда турли манбалар тўпладим. Улардан келгусида япон тилида тайёрланажак Ўзбекистон тўғрисидаги китобимда фойдаланаман. Умид қиламанки, унинг нашр этилиши Япония жамоатчилигини ўзбек халқининг бой тарихий ва маданий мероси билан янада яқинроқ танишиши учун имконият яратади», деди Т. Ёшида сўзи якунида.

«Жаҳон» АА.
Токио.

Дунёда шундай неъматлар борки, уларни ҳақли равишда олтинга муқояса қилишади. “Олтин давр”, “оқ олтин”, “қора олтин”. Бу бежиз эмас. Чунки ушбу муқоясани ўзида мужассам этган неъматлар кўплаб давлатларнинг асосий даромад манбаи, ошу нони. Биргина нефтни оладиган бўлсак, у кўплаб давлатлар бюджетининг бирламчи даромади саналади. Уларни “миллат хазинаси” деб ҳам атайдилар. Шундай олтин соҳалардан яна бири туризмдир. Греция, Испания, Италия, Франция, Миср, Индонезия, Туркия, Хитой каби давлатлар сайёҳлик туфайли миллиардлаб фойда кўраётир. Зеро, бу соҳа минглаб иш ўринларини яратиш баробарида, мамлакат довруғини ёйиш учун улкан имконият ҳамдир.

Парламент назорати

ТУРИЗМ – ИМКОНИЯТЛАР МАЙДОНИ

Ўзбекистон — сайёҳлик учун зарур барча ресурсларга, салоҳиятга эга. Пурвиқор тоғларимизда абадий музликлар, уч минг йиллик инсоният тамаддунига гувоҳ шаҳарларимиз, адоғи йўқ чўлларимиз, яшил водийларимиз, минг бир дардга шифо зилол сувларимиз бор. Энг муҳими, аждодлар қадриятини эъзозлаб келаётган танти халқимиз бор.

Бундай салоҳиятни юзага чиқариш, ундан оқилона фойдаланиш истиқлол йилларида Президентимиз бошчилигида олиб борилган ислоҳотлар, ўзгаришлар марказида турди. Аввало, юртимизнинг бетакрор табиати, тарихий меросини дунё миқёсида кенг тарғиб этиш чоралари кўрилди. Самарқанд, Бухоро, Хива, Қарши, Шаҳрисабз, Марғилон шаҳарларининг юбилей-саналари кенг миқёсда нишонланди, дунё фанига мислсиз ҳисса қўшган алломаларимиз номлари тикланди.

Шунингдек, мамлакатимизда туризмни тубдан ислоҳ қилиш, соҳага замонавий бозор тенденцияларини жалб этиш, кадрлар билан таъминлаш мақсадида қонун ҳужжатлари ишлаб чиқилиб, амалиётга татбиқ этилди. “Туризм тўғрисида”ги Қонун бугун мамлакатимизда сайёҳлик соҳасининг ҳуқуқий асосини таъминламоқда.

Парламентимиз юқори палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси “Туризм тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг Хоразм вилоятидаги ижросини вилоят Кенгаши билан бирга назорат-таҳлил тартибида кўриб чиққанда, сайёҳлик мамлакатимизда тобора равнақ топаётгани яна бир карра ойдинлашди. Зотан, уч минг йиллик тарих синоатларини ўз бағрида жо этган бу замин хорижликларни ўзига оҳанрабодек тортмоқда.

Хоразмда жами 208 та маданий мерос объекти, шу жумладан, 16 та археология, 124 та меъморчилик ёдгорликлари, 7 та ансамбль, 28 та диққатга сазовор жойлар ва зиёратгоҳ мавжуд. Улар туристларни вилоятга жалб қилишда асосий омилдир. Шуни ҳам алоҳида қайд этиш лозимки, ЮНЕСКО халқаро ташкилотининг кўмагида Хива шаҳрининг 2500, Жалолиддин Мангуберди таваллудининг 800, “Авесто”нинг 2700, Хоразм Маъмун академиясининг 1000 йилликларига бағишланган халқаро юбилей тадбирлари кенг нишонланди. Демак, Хоразм ўз сайёҳлик салоҳияти билан жаҳон жамоатчилигини янада кенгроқ жалб этмоқда. Буни ўтган йил кўрсаткичлари ҳам исботлаб турибди. Вилоятга 2008 йилнинг ўн ойида 38 минг нафарга яқин хорижлик ташриф буюрди. Шу даврда сайёҳларга 2 миллиард 267 миллион 206 минг сўмлик хизматлар кўрсатилди.

Қўмита ишчи гуруҳининг ўрганишича, Хоразм вилоятида туризмни ривожлантириш, сайёҳларга хизмат кўрсатиш инфратузилмасини тубдан яхшилаш бўйича муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, 2006-2010 йилларда Хоразм вилоятида туризмни ривожлантириш ҳудудий дастури тасдиқланган. У вилоятда туризм инфратузилмасини шакллантириш, соҳага кадрлар тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш, реклама ва ахборот билан таъминлаш каби кенг кўламдаги чора-тадбирларни ўзида мужассам этган. Мисол учун, дастурга биноан, меҳмонхоналар қуриш, реконструкция қилиш учун 7 миллион 200 минг АҚШ доллари миқдорида маблағ сарфлаш белгиланган. Бугунги кунда мазкур маблағларнинг аксарияти ўзлаштирилди.

Вилоятда сайёҳлик хизматлари кўрсатиш учун лицензияси бўлган муассаса ва ташкилотлар сони 20 тани ташкил этади. Уларнинг аксарияти бевосита меҳмонхона хизмати билан машғул. Туристларга меҳмонхона хизмати кўрсатиш борасида “Ўзолмонхотелз” қўшма корхонасининг Урганч шаҳридаги “Хоразм-Палас” (143 ўринли), Хива шаҳридаги “Азия-Хива” (165 ўринли), “Хива маликаси” (164 ўринли) меҳмонхоналари фаолияти, айниқса, эътиборга моликдир. “Хоразм-Палас” меҳмонхонаси 2005 йилда Швейцариядаги “Ишбилармонлик амалиётида юқори сифат учун” халқаро жамғармасининг олтин медалига, 2008 йилда эса Испаниянинг Нոширлик гуруҳи ҳамда Савдо лидерлари клуби ҳамкорликда таъсис этган “Туризм, меҳмонхона иши ва гастрономия” халқаро мукофотига сазовор бўлган. Буларнинг бари ишларнинг тўғри ташкил қилингани самараси, албатта. Бундан ташқари, Хива шаҳридаги ўндан ортиқ кичик хусусий меҳмонхона ҳам сифатли сайёҳлик хизмати кўрсатиш борасида муайян ютуқларга эришмоқда.

Соҳа тараққиётини, табиийки, салоҳиятли ва замонавий кадрлар белгилайди. Юртбошимиз раҳнамолигида вилоятда туризм соҳаси учун кадрлар тайёрлаш масаласига ҳам эътибор кучайди. Жумладан, 2006 йилда очилган Урганч шаҳридаги туризм касб-ҳунар коллежида 1100 нафарга яқин ўқувчи туристик хизматларнинг 8 йўналиши бўйича таълим олаётир. Шунингдек, 2008-2009 ўқув йилидан бошлаб Урганч давлат университетида туризм йўналиши бўйича бакалавриат бўлими ташкил этилди. Ва унга 25 нафар талаба қабул қилинди.

Ҳўш, бажарилган ишлар, эришилган ютуқлар мавжуд салоҳиятимизга, имкониятларимизга мосми? Парламент аъзолари таҳлиллари жараёнида шу нарса аниқ бўладики, бажарилиши керак бўлган ишлар талайгина. Аввало, халқ депутатлари вилоят, туман, шаҳар кенгашлари ва улар ҳузуридаги тегишли доимий комиссияларнинг туризмни ривожлантириш борасидаги фаолиятида ташаббускорлик етишмайди. Зотан, давлатимиз раҳбари ҳар бир вилоят кенгашида иштирок этар экан, депутатларни фаол бўлишга, ҳудудий муаммоларни ечишда ташаббускорликка чорлайди. Бироқ маҳаллий кенгаш ёки унинг доимий комиссияси томонидан муайян ҳудудда туризмни ривожлантириш борасида масъул шахсларнинг ҳисоботлари муҳокама этилмаган.

Маҳаллий давлат ҳокимияти органлари ҳудудларнинг туристик салоҳиятини юксалтириш инфратузилмасини барпо этиш, тарихий ёдгорликларни асраш юзасидан зарур ишлар олиб бориши лозим. Хусусан, Ҳазорасп туманидаги қарийб 3000 йиллик Ҳазорасп қалъаси бугун алоҳида эътиборга муҳтож. Чунки ушбу мажмуа кўплаб туристларни, маҳаллий ва чет эллик олим ҳамда мутахассисларни қизиқтириб келади.

Вилоятнинг сайёҳлик салоҳиятини инобатга олиб, тегишли инфратузилмани барпо этиш масаласига жиддий ёндашиш тақозо этилади. Чунки Хоразм туризм учун ҳақиқий манба. Шу маънода Хива шаҳри билан тарихий обидалар жойлашган бошқа туманлар, экотуризм учун муҳим аҳамиятга эга бўлган ҳудудлар оралиғидаги йўлларда замонавий кемпинглар барпо этиш мақсадга мувофиқдир. Дейлик, Урганч — Хива, Хива — Ҳазорасп автомобиль йўллари ёқасида ана шундай кемпингларни барпо этиш заруриятга айланган. Бинобарин, қадимги Хоразмнинг барча тарихий ёдгорликлари билан туристларни таништиришда юзага келаётган аксарият муаммолар ечими ана шу масаланинг ҳал этилишига боғлиқ бўлиб қолмоқда.

Сайёҳларни кўпроқ жалб этишнинг яна бир муҳим омили реклама ва тарғибот-ташвиқот ишларидир. Бу тадбирни, замонавий атама билан айтганда, пиар-кампанияни кучайтириш зарур. Зеро, вилоятда бу борада олиб борилаётган ишларнинг сифат даражаси анча паст. Хусусан, маҳаллий ҳамда марказий телерадиоканаллар, газета, журналлар орқали берилаётган, Хоразмнинг сайёҳлик салоҳиятини тарғиб этишга қаратилган материалларда таъсирчанлик ҳамда томошабинни ўзига жалб эта олиш каби хусусиятлар етишмайди. Реклама фаолиятини самарали йўлга қўйишда хорижий давлатларнинг оммавий ахборот воситалари билан ҳамкорликни ўрнатиш, он-лайн рекламаларни кучайтириш ҳаётий заруратга айланди.

Қонун ижросини ўрганган ишчи гуруҳ туристларга транспорт хизмати кўрсатишда хусусий тадбиркорларни жалб этиш, шу йўл билан ҳам хизмат сифатини оширишга вилоятда эътибор сустлигини аниқлади. Аслида, бу ишнинг тўғри йўлга қўйилиши ҳудудда қўшимча иш ўринлари яратилишига туртки беради. Мисол учун, Самарқанд ёки Бухоро шаҳридан Хоразмга келувчи ёки Хоразмдан мазкур шаҳарларга борувчи туристларга Тошкент, Самарқанд, Бухоро шаҳарларидаги хусусий тадбиркорлар транспорт хизмати кўрсатмоқда. Таҳлилларга кўра эса, у ёки бу мамлакатга ҳар 30 нафар сайёҳнинг ташрифи туризм соҳасида 1 та, мазкур соҳа билан боғлиқ бўлган тармоқларда 2 та қўшимча иш ўринлари яратиш имконини берар экан. Мавжуд имкониятлардан, салоҳиятлардан оқилона фойдаланиш, амалдаги қонунларни ҳаётга изчил татбиқ этиш, албатта, туризмнинг барқарор ривожланишига, минглаб ҳамюртларимизнинг иш билан таъминланишига замин яратади.

Қобил ХИДИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИШ ҲАЖМИ ЯНАДА ОРТАДИ

Хизмат

“Қорақалпоқавтотеххизмат” акциядорлик жамияти жамоаси аҳолига замонавий сервис хизматлари кўрсатиб келмоқда. Бу ерда меҳнат қилаётган 60 нафар юқори малакали уста-чилангарнинг ишидан Қорақалпоғистон аҳли мамнун.

Нега деганда, жамиятнинг уста-чилангарлари ҳар чоракда Асака ва Тошкент шаҳарларида касбий маҳоратларини ошириб қайтадилар.

Жамият томонидан аҳолига ўтган йил давомида 357 362 минг сўмлик маиший, 173 033 минг сўмлик пуллик ва бошқа турдаги хизматлар кўрсатилди. Шунингдек, автомобилларга техник хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида замонавий ускуналар олиб келинмоқда. Жумладан, яқинда “Шевроле” русумидаги автомашиналарни таъмирлаш учун тўртта янги ускуна олиб келиш режалаштирилган.

СУРАТДА: чилангарлар М. Кўшкинбоев, Ш. Исмоилов, Е. Ниятуллаев.

Б. АКРАМОВ олган сурат.

Айни пайтда Фарғона вилоятида 90 дан зиёд қўшма корхона фаолият кўрсатаётган бўлса, улардан 22 таси россиялик сармоядорлар иштирокида ташкил этилган. Жумладан, 3 таси 2008 йилда иш бошлади. Натижада 200 дан зиёд янги иш ўрни яратилди.

Ҳамкорлик

ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИГА — РОССИЯ САРМОЯСИ

“Факел” ишлаб чиқариш корхонаси россиялик тадбиркорлар билан ҳамкорликда ташкил этилган илк қўшма корхона ҳисобланади. Мана, етти йилдирки, ушбу корхонада мамлакатимиз нефть, газ-кимё саноати учун эҳтиёт қисмлар, зарур ускуналар ишлаб чиқарилаяпти. “Қўқон механика заводи” акциядорлик жамияти ва “Стройметснаб” масъулияти чекланган жамияти ҳамкорлигининг меваси бўлиши бу корхона натижалари, қолаверса, юртимизда чет эл сармоядорларига яратиб берилган шарт-шароит ва имтиёзлар россияликларнинг Ўзбекистон жавоҳири – Фарғонага бўлган қизиқишини янада ошириб юборди. Исботими? Сўнгги икки йил ичида Қўқонда ташкил этилган ҳар икки корхонанинг бирида Россия сармоядорларининг улуши бор. Шулардан бири – “Коттон-экспорт” савдо уйи ҳамда “Либос текс” корхонаси билан ҳамкорликда ташкил этилган “EXIM TEKSTILE” қўшма корхонаси. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган трикотаж маҳсулотларига юртимизнинг барча ҳудудларида талаб ортиб бораяпти.

Қўқон сутни қайта ишлаш корхонаси кейинги йилларда иқтисодий инқироз ёқасига келиб қолганди. Корхонага Россиядан138 минг АҚШ доллари миқдорида инвестиция жалб этилиб, хорижнинг замонавий сутни қайта ишлаш дастгоҳлари олиб келиб ўрнатилди. Шу тариқа “Қўқонсутмаҳсулотлари” қайта оёққа турди. 90 дан зиёд ёшлар яна иш жойларига қайтди. Улар томонидан ҳозирда хориж маҳсулотлари билан бемалол рақобатлаша оладиган кўплаб турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда.

Риштон туманидаги тўқимачилик корхонаси ҳам мулкдорларнинг ўзгарувериши туфайли иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолганди. Ўтган йили бу корхонага Россиянинг “Классик+” савдо уйи ҳамда “Албфастройград” масъулияти чекланган жамияти томонидан салкам 2 миллион АҚШ долларилик сармоя киритилгач, “Рус-Ўзбек текс” тамғаси билан ишлаб чиқарилаётган калава ипларнинг асосий қисми Россиядаги тўқимачилик корхоналарига жўнатилаяпти. Энг муҳими, риштонлик 400 дан зиёд ёш тўқимачиликнинг сир-асрорларини яхши ўзлаштириб, ишли бўлди.

Бир сўз билан айтганда, бугун вилоятнинг кўплаб туманларида россиялик сармоядорлар ҳамкорлигида ташкил этилган корхоналар ишлаб турибди. Улар автомобилларга техник хизмат кўрсатиш, эҳтиёт қисмлар тайёрлаш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш билан шуғулланмоқда. Маҳсулотларнинг асосий қисми “Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган” ёрлиғи билан экспорт қилинаётир. Ўз навбатида, Россияда ҳам фарғоналик ишбилармонлар иштирокида кўплаб корхоналар ишга туширилаяпти, савдо уйлари очилаяпти. 2008 йилда Фарғона вилоятининг Россиядаги ҳамкорлари билан ташқи савдо айланмаси салкам 163 миллион АҚШ долларини ташкил этгани ҳам бунинг яққол далилидир.

Набижон СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

2008 ЙИЛ ҲАҚИДА ЖАМОАТЧИЛИК ФИКРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Сўров Ўзбекистон эришган ютуқлар, унинг ички ва ташқи сиёсати жамиятимиз ва аҳолининг барча қатламлари томонидан қўллаб-қувватланаётганини ёрқин намоён этди. Масалан, фуқароларимизнинг аксарияти (90,7 фоизи) мамлакатимиздаги ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий вазиятдан қаноатланишини билдирди ҳамда уни “яхши ва барқарор” деб баҳолади. Шуниси эътиборга лойиқки, бу кўрсаткич сўров ўтказилган йиллар давомида барқарор сақланиб келмоқда.

Мамлакатимизда ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий барқарорликни таъминлаш жамоатчилик фикрини шакллантиришга жиддий таъсир кўрсатмоқда. Республикамиз аҳолиси буни Ўзбекистоннинг нафақат 2008 йилдаги, балки истиқлол йилларида қўлга киритган энг катта ютуғи, деб ҳисоблайди.

Тадқиқот натижалари шундан далолат берадики, жамоатчилик фикри давлат ҳокимияти ва фуқаролик жамияти институтлари фаолиятининг энг яхши кўзгуси ҳисобланади. Фуқароларимизнинг иқтисодиёт соҳаси ривожидан (85,4 фоиз), кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун яратилган шарт-шароитлардан (87,1 фоиз), инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш даражасидан (89,1 фоиз), фуқароларнинг шахсий хавфсизлигидан (94,1 фоиз) ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишдан (86,6 фоиз) қониқиш ҳосил қилаётганининг юқори кўрсаткичлари ҳам шундан далолат беради.

Ўзбекистоннинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий барқарорликка эришиш борасидаги муваффақиятлари фуқароларимизнинг мамлакатни ривожлантириш истиқболларини баҳолашида бевосита ўз аксини топмоқда. Сўралганларнинг аксарияти республикамизнинг 2009 йилда ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ҳақида ижобий фикр билдирди.

Сўров давомида олинган маълумотлар Юртбошимиз раҳбарлигида рўёбга чиқарилаётган кенг кўламли ижтимоий-иқтисодий ислоҳотлар замирида аввало одамларимиз фаровонлиги ва турмуш даражасини ошириш мақсадлари мужассамлигига мамлакатимиз аҳолисининг ишончи комил эканини тасдиқлайди. Ҳамюртларимизнинг фикрича, бунга иқтисодиёт ва аҳоли даромадининг барқарор юқори ўсиш суръатларини таъминлаш туфайли эришилмоқда. Жумладан, респондентлар тадбиркорлар ва фермерлар ўз оиласи фаровонлигини яхшилашга интилаётганини қайд этди. Бу эса, ўз навбатида, кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик ва фермерлик ҳаракатини ривожлантиришни рағбатлантиришга йўналтирилган давлат сиёсати самарадорлигининг ёрқин кўрсаткичларидан биридир.

Мол-мулк тўплаш кўрсаткичи аҳолининг пул даромадлари билан бевосита боғлиқдир. Айнан оилалардаги узоқ муддат фойдаланиладиган истеъмол товарлари уларнинг мулкка эгалик даражасини белгилайди. Сўров натижаларига кўра, 2008 йилда аҳолининг узоқ муддат фойдаланиладиган товарлар билан таъминланиш даражаси ошди. Масалан, оилаларнинг 32,2 фоизи бугунги кунда шахсий автомобилга эга, қишлоқ жойларда бу кўрсаткич 40 фоизни ташкил этади.

Одамларнинг Ўзбекистонда яшаш учун қолишга интилишининг кучайиши ҳам намунали кўрсаткич ҳисобланади. Сўровда қатнашган фуқароларнинг аксарияти (89,5 фоизи) яшаш жойини ўзгартириш мақсадида Ўзбекистонни тарк этишни истамайди. Бу эса мамлакатимизда истиқомат қиладиган барча аҳоли қатламлари учун, қайси ҳудудда яшаши, жинси, ёши, миллий ва диний мансублиги, ижтимоий мақоми, моддий таъминот даражасидан қатъи назар, етарлича ижтимоий-иқтисодий қулайликлар яратилганидан далолат беради.

Мамлакатимиз жаҳон ҳамжамиятининг нафақат тенг ҳуқуқли, балки обрў-эътиборли аъзоси бўлиши учун истиқлолнинг дастлабки кунларидан муҳим ташқи сиёсий масалаларни ҳал этишга тўғри келди. Республикамиз аҳолисининг мутлақ кўпчилиги (қарийб 90 фоизи) давлатимиз раҳбари томонидан амалга оширилаётган Ўзбекистоннинг оқилона ташқи сиёсатини тўлиқ қўллаб-қувватлайди ва маъқуллайди.

Умуман айтганда, сўров давомида юртдошларимизнинг ижтимоий кайфияти ва орзу-умидларида ижобий фикрлар устувор ўрин эгаллагани намоён бўлди. 2008 йилда жамиятимизда ҳукм сурган келажакка бўлган ишонч 2009 йилда ҳам ўз самарасини беришига фуқароларимизнинг ишончи комил.

2008 йил якунлари бўйича ўтказилган ушбу сўров натижалари Ўзбекистон ўз ривожланиш ва янгиланиш моделини амалга ошириши туфайли қисқа давр ичида барча жабҳаларда катта ютуқларга эришганини яққол исботлайди. Бунинг натижасида мамлакатимиз аҳолиси ўзини эркин ҳис этадиган қулай ижтимоий муҳит вужудга келди.

«Ўзбекистон: жамоатчилик фикри – 2008» тадқиқоти аҳолининг Президент Ислом Каримовга ишончи юксак эканини яна бир карра яққол намоён этди. Давлатимиз раҳбари халқимиз турмуш даражаси ва фаровонлигини оширишга қаратилган сиёсий ҳамда ижтимоий ислоҳотларни амалга оширишда кенг жамоатчилик томонидан қўллаб-қувватланаётган том маънодаги етакчидир.

«Ижтимоий фикр» жамоатчилик фикрини ўрганиш маркази материаллари асосида ЎзА мухбири А. ИВАНОВА тайёрлади.

ЖАҲОН 24 соат ичида

Оқ кукунли хатлар

«The Wall Street Journal» таҳририяти биносига манзили кўрсатилмаган хатлар қолдириб кетилган.

Бу ҳақда «Associated Press» ахборот агентлиги хабар тарқатди. Конвертлардан тўрттаси очиб кўрилганда, уларга оқ кукун жойлаштирилгани маълум бўлди. Полиция хавфсизлик нуқтаи назаридан таҳририятдагиларни вақтинча бошқа жойга кўчирган.

Ҳуқуқ-тартибот идоралари мактубларга дахли борликда гумон қилинаётганлар сўроқ қилинишини билдирди.

Ягона битим

Дунёдаги йирик автомобилсозлик концернларидан саналган «Fiat» (Италия) ҳамда «Chrysler» (АҚШ) стратегик шерикчилик борасида бир битимга келди.

Шартномага кўра, «Fiat» «Chrysler» акциялари пакетининг 35 фоизига эгалик қилади ва уни банкротликдан сақлаб қолади.

Икки концерн ҳамкорликда ишлаб чиқариладиган автоуловлар сифатини янада яхшилаш, уларнинг экологик зарарсизлигини ошириш, шунингдек, нархларнинг мижозларга мақбул келадиган қилиб белгиланишига ҳам эътибор қаратадилар.

Қасамёд қилинди

АҚШнинг янги сайланган президенти Барак Обама ўз лавозимига киришишидан олдин қилган қасамёди пайтида сўзларни чалкаштириб юборган.

Маҳаллий нашрлар хабарига қараганда, Обама АҚШ Олий суди вакили Жон Робертснинг хатоси туфайли шундай вазиятга тушиб қолган. Қоидага кўра, қасамёд вақтида хатога йўл қўйиб бўлмайди. Шу боис, президент қайта қасамёд қилишга розилик берди. Иккинчи қасамёд Оқ уйда амалга оширилди. Унда ҳам Жон Робертс иштирок этди ва Барак Обамани давлат раҳбари лавозимига киришгани билан табриклади.

Эслатиб ўтамиз, АҚШнинг янги президенти инаугурация маросими 20 январь куни Вашингтон шаҳрида бўлиб ўтди ва уни тўғридан-тўғри кузатиш учун 1,8 миллион киши ташриф буюрди.

Очиқ денгизда 25 кун

Мьянмалик икки нафар балиқчи 25 сутка очиқ денгизда қолиб кетган.

«The Daily Mail» газетасининг ёзишича, улар ўзлари кетаётган кема ҳалокатга учраганидан сўнг муз учун мўлжалланган контейнерда жон сақлашган. Балиқчиларни Австралия қирғоқ қўриқчилари самолёти «яшил қитъа» ва Индонезия ўртасидаги Торрес бўғозидан топган.

Денгизчиларнинг сўзларига қараганда, уларнинг кемаси 25 кун бурун ҳалокатга учраган. Улар контейнердаги балиқ мойи ҳамда ёмғир суви билан кун кўришган.

Қамоқхона ёпилади

«Associated Press» ахборот агентлиги маълумотларига кўра, АҚШнинг янги раҳбарияти Гуантанамо қамоқхонасини ёпишга қарор қилган.

Изоҳланишича, АҚШ миллий хавфсизлиги ва ташқи сиёсати манфаатлари учун шундай йўл тутишга жазм этилган. Гуантанамодаги маҳбусларнинг бир қисмини озодликка чиқариб юбориш режалаштирилган бўлса, қолганларини бошқа қамоқхоналарга кўчириш кўзда тутилган.

Мижозларни сақлаш мақсадида

Буюк Британиядаги «JD Wetherspoon» қовоқхоналарида пиво нархи сўнгги 20 йилда кузатилмаган даражада арзонлашди.

Айни пайтда ана шундай жойларда ярим литр тоза, сифатли пиво 99 пенс (1,4 АҚШ доллари)дан сотилмоқда. Маълумотларга кўра, «JD Wetherspoon» эгалари иқтисодий танглик ҳукм сураётган ҳозирги даврда қовоқхоналарнинг ҳафталик даромадини ошириш ва мижозлар сонини камайтирмаслик мақсадида шундай йўл тутишга мажбур бўлмоқда. Бундан ташқари, «Greene King» ва «San Miguel» каби бир қатор пиво тайёрловчи корхоналар ўз маҳсулотларини арзон нархларда етказиб бермоқда.

«The Times»нинг келтиришича, аслида бундай ичимликларнинг ярим литри ўртача 3,20 фунт стерлинг (4,4 АҚШ доллари)га тенгдир.

Давлат тасарруфига ўтказилади

Ливия президенти Муаммар Каддофий мамлакатдаги нефть компанияларини давлат ихтиёрига ўтказиш масаласини кўриб чиқмоқда, — дейилади «Reuters» ахборотида.

— Нефть нархининг кескин тушиб кетаётгани учун шундай йўл тутмоқчимиз, — дейди давлат раҳбари. — Бундан ташқари, биз ОПЕК хоҳлаётган даражада «қора олтин» қазиб олиш ҳажмини камайтира олмаймиз.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ЎзР ФА Тарих институти жамоаси илмий ходим Ринат Шигабдиновга отаси

Начметдин ШИГАБДИНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Уйчи туманидаги Машад қишлоғини ҳунармандлар қишлоғи деб бежизга айтишмайди. Қай бир хонадонга кирманг, уй эгалари маълум бир ҳунар билан машғул эканликларига гувоҳ бўласиз. Биров ёғоч-тахтага ишлов бериш билан овора, яна кимдир эса косибчиликка меҳр қўйган...

УЧ ОҒАЙНИ ТАДБИРКОРЛАР

2009 йил — Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

Ушбу қишлоқ инфратузилмаси яхши ривожланган. Бешта мактаб, болалар боғчалари, шифокорлик пункти ишлаб турибди. Равон йўлларни айтмайсизми? Бултур уларнинг ёнига каттагина спорт мажмуаси қўшилди. Айни чоғда машадликларнинг фарзандлари бу ерда спорт билан шуғулланишяпти. Аҳолининг турмуш тарзи ҳам ўзгарган. Илгаридагидек пастак уйлар деярли учрамайди. Уларнинг ўрнини баланд томли, пластик эшик ва деразали, пишиқ ғиштдан тикланган замонавий бинолар эгаллаган. Қишлоқ йилдан-йилга обод бўлиб бормоқда. У ерда кичик бозорча, савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат шохобчалари бўлган гузарлар қурилди.

Саноат маҳалласида ана шундай гузарни уч ака-ука тадбиркор – Турғуновлар бунёд этишди. Улар барпо этган бу масқандан фуқаролар йиғини биноси, милиция таянч пункти жой олди, унинг ёнида очилган алоқа хизмати, сартарошхона, дорихона ва савдо шохобчаларида ўн етти нафар ёш иш билан таъминланди.

"Отабек" фермер хўжалиги раҳбари Пурмирза Комилов бошчилигида тикланган гузар эса Машад маҳалласи аҳлининг севимли масканига айланган.

— Эзгу ишга эш бўладиганлар кўп экан, кўпчиликнинг кўмаги билан катта-кичик муаммолар тезда ечим топяпти, — дейди қишлоқ фуқаролар йиғини раиси Насриддин Садриддинов. — 6,5 километр узунликдаги ички йўлларимизнинг кўп қисми таъмир талаб бўлиб қолганди. Бу йўллар ҳам Тўрамирза Комилов, Эргашбой Иброҳимов, Акмал Дадабоев сингари тадбиркорларнинг маблағи ҳисобига қайта асфальтланди. Ана шундай фидойи ҳамқишлоқларимиз янги-янги ишхоналар ҳам очишяпти.

Масалан, "Лола узор" кўп тармоқли фирмаси раҳбари Носиржон Мирзаахмедов сочиқ тўқиш цехини ишга тушириб, 80 нафар йигит-қизни ёнига тортди. Умуман олганда, қишлоғимиздаги тадбиркорлик тузилмалари ўтган йилнинг ўзида 200 га яқин кишини иш билан таъминлади.

Юртбошимиз томонидан 2009 йил "Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили" дея эълон қилиниши муносабати билан Машад янада равнақ топиши, шубҳасиз. Бу йил, албатта, катта ҳажмда бунёдкорлик юмушлари амалга оширилади. Қишлоқ аҳли, ишбилармонлар ўзлари учун бир қанча вазифаларни белгилаб олишган. Масалан, "Қувурбоши" маҳалласида яшовчи хусусий тадбиркор Сайфиддин Насриддинов ҳудудда шифокорлик пункти қурмоқчи. Яккатут, Мустақиллик, Қўчқоров кўчалари аҳли эса 4,5 километр масофадаги йўлни таъмирдан чиқариш ҳаракатини бошлашди.

Қишлоқ фуқаролар йиғини белгилаган режадан аҳоли турмуш фаровонлигини янада ошириш билан боғлиқ қатор амалий тадбирлар ўрин олган. Жумладан, тадбиркорлар кўмагида 500 дан ортиқ ишчи ўрни яратиш ҳам шулар жумласидандир. Бундан ташқари, кўча ва йўллар атрофида хиёбон ҳамда гулзорлар ташкил этиш, сервис хизмати нуқталарини кенгайтириш сингари хайрли юмушлар кўзда тутилганки, улар ижроси Машаднинг кўркини янада ошириб, қишлоқ аҳли ҳаётига ўзгача мазмун бахш этади.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҚАРИЯСИ УЛУҒЛАНГАН ЮРТ

Бугунги кунда мамлакатимизда 3 млн. 67 мингдан зиёд пенсия ва ижтимоий нафақа олувчилар мавжуд бўлиб, уларнинг ойлик тўлови ўз вақтида амалга оширилмоқда.

Ижтимоий ҳимоя

Бу аҳолининг даромадлари ва турмуш даражасини мунтасил ошириб бориш, фуқароларга ижтимоий мададни кучайтиришнинг ҳукуматимиз томонидан тўлиқ қўллаб-қувватланиши самарасидир. Ғамхўрлик ва эътибордан баҳраманд пенсионерлар эса инсон қадри ва унинг манфаатларини ҳар нарсадан устун қўядиган Юртбошимиз борлигидан, тинчлик ва хотиржамликда умргузаронлик қилаётганликларидан миннатдордирлар. Зеро, дунёнинг бир қатор ривожланган давлатларида қарияларга пенсия тайинланмаслигини ҳисобга олсак, бизнинг юртимизда кексаларга катта иззат-ҳурмат кўрсатилаётганини янада теранроқ англаймиз. Амалга оширилаётган ижтимоий сиёсатнинг устуворлиги туфайли ўтган йиллардаги иқтисодий ислоҳотлар жараёнида уларнинг ҳеч бири зориқишига йўл қўйилмади. Улар кексалик гаштини суриш билан бирга, комил инсонни тарбиялаш, ёшларни эзгуликка даъват этиш, уларнинг маънавиятини юксалтириш ишларига катта ҳисса қўшмоқдалар. Отахон ва онахонларимизнинг ҳаёт йўли, Ватан ва эл-юрт тараққиёти йўлидаги хизматлари ёшлар учун намуна мактаби вазифасини ўтамоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, Президентимизнинг 2006 йил 7 сентябрдаги «2007-2008 йилларда ёлғиз кексалар, пенсионер ва ногиронларни аниқ ижтимоий муҳофаза қилиш ва уларга ижтимоий хизмат кўрсатишни янада кучайтириш чора-тадбирлари Дастури тўғрисида»ги Қарори пенсионерларга хизмат кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш, уларга самарали даволаш-профилактика хизмати кўрсатишда дастуриламал вазифасини ўтамоқда. Ушбу ҳужжат талаблари асосида улар дори-дармонлар билан таъминланиш, электр энергияси ва жамоат транспортидан фойдаланиш, оромгоҳларга бепул йўлланма олиш, коммунал тўловларни тўлаш, ер-мулк ва даромад солиқлари бўйича бир қатор имтиёзларга эгадирлар. Жумладан, вазирлигимиз тасарруфидаги 8 та санаторийда ҳар йили минглаб пенсионер ўз саломатлигини тикламоқда. Биргина 2008 йилда пенсиялар миқдорининг уч марта оширилганлиги эса уларнинг эъзоз ва эътиборда эканликларидан далолат беради.

Табаррук қарияларимиз ҳолидан ҳамиша хабардор бўлиш, уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиш кундалик турмушимизнинг ажралмас қисми бўлиб, бу йўналишдаги савоб ишларни амалга ошириш ҳар биримизнинг бурчимиздир.

Фахриддин СУЮНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги пенсия таъминоти бошқармасининг бошлиғи.

Изланиш

Парҳез маҳсулот кўпаяди

Тахиатош шаҳридаги паррандачиликка ихтисослаштирилган "Қусшилиқ" масъулияти чекланган жамияти ўтган йили боқилаётган парранда сонини салкам 76 мингтага етказиб, бозорга 8 миллион донага яқин тухум чиқарди.

Жамоа жорий йилда ишлаб чиқариш фаолиятини кенгайтириш ҳамда аҳолини сифатли ва арзон парранда маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида Самарқанддаги Ўзбекистон — Германия қўшма корхонасига қарашли "Оҳалик-Ломанн-Парранда" очиқ акциядорлик жамиятидан шартнома асосида 30 мингта жўжа олиб келишни режалаштирмоқда.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

EXPRESS
tezkor va ishonchli to'lovlar tizimi
BANK

Ҳурматли юртдошлар!

Республикамизнинг энг йирик ва универсал банкларидан бири
Давлат-тижорат Халқ банкида
янги «Экспресс» тезкор электрон тўловлар тизими йўлга қўйилди.

Мазкур тўлов тизими орқали энди сиз:

— *коммунал ва бошқа маиший тўловлар учун нақд пулда ва пластик карточкалар орқали ҳисоб-китоб қилиш;*

— *интернет ва мобил телефонлари орқали ҳисоб рақамларингиздаги маблағларни бошқариш, маълумотлар олиш, тўловларни амалга ошириш;*

— *шунингдек, уяли ва уй телефон тармоқлари орқали барча сўзлашувлар учун тўловларни қисқа сонияларда тўлашингиз мумкин.*

Бундан ташқари, республикамизнинг исталган шаҳри ва чекка қишлоғидан Халқ банки бўлимларига топширилган маблағларингизни мамлакатимизнинг исталган ҳудудига тезкор ўтказиш ва нақд пулда олиш каби қатор имкониятларга эга бўласиз.

Халқ банки — сизнинг ишончли ҳамкорингиз!

Хизматлар лицензияланган.

Эрон Ислом Республикасининг Тошкентдаги элчихонаси
1997 йилда ишлаб чиқарилган
«TOYOTA LAND CRUISER» русумли,
1992 йилда ишлаб чиқарилган
«MERSEDES BENZ 300 SEL» русумли,
1997 йилда ишлаб чиқарилган
«MERSEDES BENZ S320» русумли
автомашиналарни сотади.
Автомашиналарни 2009 йил 23 январдан 6 февралгача соат 10.00 дан 12.00 гача кўриш мумкин.
Телефонлар: 150-60-50, 150-60-65.
518/73

Республика Кўчмас мулк биржаси — 15 ёшда!

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ

бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

2009 йил 10 февраль куни соат 11.00 да ўтказиладиган аукцион савдосига такроран Тошкент шаҳар Ҳамза тумани суд ижрочилари бўлими томонидан Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2008 йил 11 сентябрдаги 10-0811/8953-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент шаҳри, Ҳамза тумани, З. Шамсутдинова кўчаси, 23-«А» уйда жойлашган «Jisong Korea Industrial» ҚКга тегишли, жами ер майдони 10450 кв.м. бўлган 18 та бино ва 3 та иншоот қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 1 179 000 000 сўм.

Кўчмас мулклар билан туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдоларида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир кун қолганда тўхтатилади.

Мазкур савдода қатнашиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузилган закалат келишувга асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закалат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санасини кўрсатган ҳолда савдо ташкилотчиси — РКМБнинг АТИБ «Ипотекабанк»и Собир Раҳимов филиалидаги қуйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20210000500571452105, МФО 00901, ИНН 200933850.

Лицензия: DB 001 № 000004.

Манзил: Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов тумани, М. Ўрозбоев кўчаси, 1-«А» уй. Телефон: 228-79-52. www.rkmb.uz

РКМБ савдоларига ИШОНЧ доим мустаҳкам!

SONATA
Ўз йўлингни танла!

Drive your way
КАФОЛАТ — 2 ЙИЛ.
МАҲСУЛОТ СЕРТИФИКАТЛАНГАН.
HYUNDAI Official Partner
Tel. 250-11-11

ОФИЦИАЛЬНЫЙ ДИСТРИБЬЮТОР
ПРЕДЛАГАЕТ СО СКЛАДА В Г. ТАШКЕНТЕ
КОТЛЫ ЧУГУННЫЕ ОТОПИТЕЛЬНЫЕ "КЧМ"
РАБОТАЮЩИЕ НА ПРИРОДНОМ ГАЗЕ, ЖИДКОМ И ТВЕРДОМ ТОПЛИВЕ, СООТВЕТСТВУЮЩИЕ РОССИЙСКИМ И ЕВРОПЕЙСКИМ СТАНДАРТАМ. КПД ОТ 79 ДО 90%
а также:
товар сертифицирован
форма оплаты-любая
КАФЕЛЬ
(облицовочный и напольный)
САНТЕХНИКА
(унитазы , умывальники в большом ассортименте)
ЧУГУННЫЕ ВАННЫ, ДУШЕВЫЕ ПОДДОНЫ
Тел.: 333-71-55, факс: 281-52-04
Торговый магазин ул. Уста Ширин, 125 внутри строительного рынка № 127
zakamsk-group@mail.ru

МАНҒИТНИНГ БАРЧИНОЙ ҚИЗИ

Манғитлик Умида Матёқубова кураш тўгаракларига қатнай бошлаганида эндигина тўққиз ёшга тўлганди. Болаликдан момоси тилидан Барчинойнинг шижоатию Тўмариснинг матонати ҳақидаги таъсирли ҳикояларни эшитиб катта бўлгани учунми, кўнглида уларга хос бетакрор хислатларга нисбатан ҳавас ҳисси уйғониб борарди.

— Оилада ёлғиз фарзанд бўлса-да, қизим эркаликни билмаган, — дейди унинг онаси Тозагул опа. — Спортчи бўламан, деб қатъий туриб олгач, уни туман марказидаги 2-болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг кураш тўгарагига олиб бордик. Умида бу ерда таниқли полвонлар Чоршам Тожимуродов, Яраш Казаков ва Шомурод Машариповлардан кураш ва дзюдо сирларини ўрганди. Ўз интилиши, мураббийлар ўгитига амал қилганлиги туфайли тез орада кўплаб усулларни пухта ўзлаштиришга эришди. Шукрки, қизимнинг машғулотларда тер тўкиб ҳаракат қилгани, машаққатлардан қочмагани бесамар кетмади.

Умида кураш ва дзюдо бўйича ёшлар ўртасида ўтказилган Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон биринчиликларида муваффақиятли иштирок эта бошлади. Унинг бу тиришқоқлиги пойтахтимиздаги Республика Олимпия захиралари коллежи мураббийлари эътиборини тортди ва шу таълим даргоҳига имтиёзли равишда қабул қилинди. Ҳозирда у коллежда кураш бўйича Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси бош мураббийси Мурод Дўсимбетов қўли остида машғулотларга қатнаяпти.

Айниқса, якунланган 2008 йил Умида учун учун омадли келди. У Истанбул шаҳридаги муҳташам спорт мажмуасида ўтказилган кураш бўйича ёшлар ўртасидаги V жаҳон чемпионатида Ватанимиз шарафини муносиб ҳимоя қилди. Жаҳоннинг элликка яқин мамлакатидан келган уч юз нафарга яқин спортчи иштирок этган мазкур турнирда илк бор қатнашаётганлигига қарамай, Умида бу синовдан муваффақиятли ўтди. Унинг биринчи олишуви мўғулистонлик полвон қиз билан кечди. Қисқа фурсат ичида рақибасининг ўзига хос техник усулларини ўзлаштириб олган юртдошимиз бир ярим дақиқада соф ғалабага эришди. Кейинги босқичда сурияли курашчи қизни мағлубиятга учратди. Ярим финалда эса унга исроиллик Амрани Ҳофит рақиб бўлди. Бу сафарги рақиби анчайин тажрибали экан. Умида у билан эҳтиёткорлик билан кураш олиб борди. Белгиланган тўрт дақиқа ниҳоясига етмаёқ, иккала полвон ҳам бир хил очко тўплашди. Аммо ҳакам сўнгги дақиқаларда Умида суст ҳаракат қилди, дея огоҳлантириш баҳосини берди. Натижада Умида Матёқубова 63 килограмм вазн тоифасидаги курашчилар орасида жаҳон чемпионати бронза медали билан кифояланди.

Фахр

— Албатта, жаҳон чемпионатида биринчи ўринни эгаллаб, ғалабам шарафига мадҳиямиз янграб, юртимиз байроғи баланд кўтарилишини жуда-жуда хоҳлагандим,— дейди Умида. — Ушбу чемпионатда менга озгина тажриба етишмади. Келгусида ўз устимда қаттиқ ишлаб, мени доимо қўллаб-қувватлаб турадиган халқимиз, қолаверса, спорт устаси, халқаро тоифадаги ҳакам Чоршам Тожимуродов, Республика Олимпия захиралари коллежидаги ва бошқа устозларимнинг ишончини оқлашга ҳаракат қиламан. Насиб этса, жорий йил Вьетнамда кураш бўйича ёпиқ иншоотларда, Таиланд давлатида якка кураш спорт турлари бўйича бўлиб ўтадиган Осиё ўйинларида ўз мақсадимга эришаман.

Қорақалпоғистоннинг чекка бир қишлоғидан чиқиб, дунё спорт майдонларида ўзини кўрсатаётган, юртимиз номини баланд кўтараётган Умида Матёқубованинг янги чўққилари ҳали олдинда. Мақсад йўлида тиришқоқлик ва фидойилик фазилатларини намоён этаётган қиз спортнинг сирли оламида ўз мактабини яратишни дилига туккан. Бу йўлда унга зафар ва омад ёр бўлсин.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЗЎРДАН ЗЎР ЧИҚСА...

ёки ўтган йилнинг кутилмаган натижалари

Якунига етган 2008 йил спорт мусобақаларига бой бўлди. Йилнинг энг катта воқеаси эса, шубҳасиз, Пекин шаҳрида ўтган XXIX ёзги Олимпиада ўйинларидир. Футбол бўйича Европа чемпионати баҳслари ҳам дунёдаги миллионлаб ишқибозларга олам-олам қувонч бахш этди. Ғолиблик Испания терма жамоасига насиб этиши бир қатор букмекерлик идораларининг башоратларини чиппакка чиқарди.

Йилнинг асосий қаҳрамонлари сифатида АҚШлик сузувчи Майкл Фелпс, лангарчўпда баландликка сакраш бўйича жаҳон рекордчиси россиялик Елена Исинбоева, ямайкалик енгил атлетикачи Усейн Болт, португалиялик футболчи Криштиану Роналду, украиналик боксчи Виталий Кличко ва теннисчи Рафаэль Надаллар эътироф этилди.

Болтнинг зафари

Олимпиада ўйинларидан олдин енгил атлетикачилар ўртасида 100 метр масофага югуриш баҳсларида олтин медалга Асафа Пауэль ёки Тайсон Гэйлар эгалик қилиши тахмин қилинганди.

Воқеалар эса умуман бошқача тус олди. Гэй ҳатто финалга ҳам чиқа олмади. Асафа харчанд уринмасин, барибир марра чизиғини биринчи бўлиб кесиб ўтишни уддалай олмади.

Кучли ўнликка кириши ҳам кутилмаган ямайкалик Усейн Болт жаҳон рекордини ўрнатган ҳолда ғолибликка эришди. Бундан ташқари, у 100, 200 ва 4х100 метрлик югуриш баҳсларида ҳам янги жаҳон рекордини ўрнатиб, олтин медалларни қўлга киритди.

Рекордлар серияси

XXIX Олимпиада ўйинларида америкалик сузувчи Майкл Фелпс ўзининг юксак иқтидор эгаси эканлигини намоён этди. У саккизта олтин медални қўлга киритиб, етти бор Олимпиада ўйинлари рекордини ўрнатди. Қисқаси, Олимпиада ўйинларининг ушбу спорт турида эркаклар орасида деярли барча олтин медаллар Майкл Фелпсга насиб этди.

Федерер «тахт»дан туширилди

Сўнгги пайтларда жаҳон теннис оламининг энг ёрқин юлдузи бўлиб келаётган Роже Федерер ҳам ўтган йилнинг август ойида ўз ўрнини бўшатиб беришга мажбур бўлди.

Жаҳон рейтингида 237 ҳафта давомида ҳукмронлик қилган Федерердан бу унвонни испаниялик иқтидорли теннисчи Рафаэль Надаль тортиб олди. Бундан ташқари, Надаль 1980 йилдан буён илк бор бир йил давомида "Roland Garros" ва "Уимблдон" каби йирик турнирларда зафар қучишнинг уддасидан чиқа олган ракетка устасига айланди. Охирги бор шундай натижани афсонавий теннисчи Бьорн Борг қайд этганди. Шу ўринда эслатиб ўтиш жоиз, "Уимблдон" турнирининг финалида айнан Надаль ва Федерер бир-бирига қарши баҳс олиб боришди. Ким кучлилигини аниқлаш учун иккала теннисчи ўртасида кечган баҳс 4 соату 48 дақиқа давом этди. Якунда Надаль тажрибалироқ бўлган рақибини мағлубиятга учратишнинг уддасидан чиқа олди.

Испания матбуоти унинг бу ғалабасини футболчиларнинг «Евро-2008»даги муваффақияти каби қадрли, дея талқин этди.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Спортнинг сирли олами

Яшил майдон юлдузлари

Халқаро футбол тарихи ва статистикаси федерацияси хулосасига кўра, Италия терма жамоаси ва «Ювентус» клуби дарвозабони Жанлуиджи Буффон сўнгги 20 йилликнинг энг яхши дарвозабони деб топилди.

Эътирофга лойиқ Буффон

Буффоннинг бундай эътирофга лойиқ кўрилишига унинг бир неча йиллардан буён ишончли ўйин кўрсатаётгани ҳамда 2003, 2004, 2006 ва 2007 йилларда дунёнинг энг кучли дарвозабони сифатида тан олингани асосий омил бўлди.

Рўйхатнинг кейинги ўринларида футболдаги фаолиятини якунлаган даниялик Петер Шмейхель ва «Реал» клуби ва Испания терма жамоаси аъзоси Икер Касильяс қайд этилган.

Ғалаба тасодифмиди?

Европа чемпионати бошланишидан олдин кўпчилик мутахассислар томонидан Голландия терма жамоаси мусобақа ғолиблигига асосий даъвогар сифатида қайд этилганди.

Қойил

Шунингдек, Италия ва Франция футболчиларининг имкониятларига ҳам юқори баҳо берилганди. Лекин вазият кутилмаганда, бутунлай ўзгариб кетди ва юқоридаги бирорта жамоа ҳатто ярим финалга ҳам етиб бора олмади. Бошида ҳеч ким эсламаган Россия, Германия, Туркия ва Испания терма жамоалари рақибларини бирин-кетин таслим этиб, бош соврин учун курашадиган тўрт жамоага айланди. Тажрибали мураббий Луис Арагонеснинг тўғри кўрсатмалари, замонавий футболдаги тезкорлик ва жамоавий ўйиннинг уйғунлиги натижасида Испания терма жамоаси Европа чемпиони, деган шарафли номга сазовор бўлди.

Бу ушбу юрт вакилларининг сўнгги 44 йил давомида халқаро майдонлардаги илк йирик ғалабаси сифатида ҳам тарих саҳифаларидан жой олди.

Халқаро футбол тарихи ва статистикаси федерацияси ҳозирда фаолиятини давом эттираётган ва турли мамлакатларнинг олий дивизионида 200 тадан ортиқ гол урган энг сермаҳсул ҳужумчилар рейтингини эълон қилди.

Жаъфар Ирисметов дунё тўпурарлари орасида

Унда Ўзбекистон миллий терма жамоасининг собиқ аъзоси Жаъфар Ирисметов 12-ўринни эгаллаб турибди. Маълумотларга қараганда, айни пайтда Қозоғистон супер лигасининг "Олма-ота" жамоаси шарафини ҳимоя қилаётган тошкентлик футболчининг урган голлари бугунга келиб 222 тага етди.

Ҳамюртимиз бу йилги мавсумда ҳам гол уришда давом этса, машҳур голеадор, Бразилия терма жамоаси ва Мадриднинг "Реал" клуби собиқ ҳужумчиси Роналдонинг натижасини такрорлаши мумкин. Бунинг учун Жаъфар Ирисметов рақиблар дарвозасига камида яна 7 та гол йўллаши лозим.

Шунингдек, рўйхатдаги футболчилар орасида номи Ўзбекистон билан боғлиқ, аммо ўзи бразилиялик бўлган Ривалдо ҳам бор. Тошкентнинг "Бунёдкор" клуби аъзоси 241 та гол билан 9-ўринда қайд этилган.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ тайёрлади.

Ёдингизда бўлса, ўтган йили футбол бўйича ёшлар (U 19) ўртасида бўлиб ўтган Осиё чемпионати чорак финалида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси хитойлик тенгқурларига қарши баҳс олиб борганди. Саудия Арабистонининг яшил майдонларида ўтказилган ўша учрашувни бошқарган австралиялик ҳакам Бенжамин Жон Уильямснинг ғалати қарорлари барчани ажаблантирганди.

ДАРВОЗАЛАР ОРТИДАГИ ҲАКАМ

Биласизми?

Масалан, биринчи бўлимда жамоа сардори Шерзод Каримов бурчак тўпини тўғри рақиб дарвозасига йўллаганда хитойликлар дарвозабони Ву Ян уни дарвоза ичкарисида ушлаб олганди. Аммо ҳакам бу вазиятга эътибор бермади.

Шу ўйиндаги яна бир кутилмаган ҳолат қўшимча вақтнинг сўнгги дақиқаларида юз берди. Ғулом Ўруновнинг жарима майдончасида боши билан ошириб берган тўпини дарвозабонимиз Дониёр Усмонов қўли билан ушлади. Ҳаммаси қоида бўйича бажарилганди. Бироқ ҳакам жарима майдончасида рақиб жамоа тўпни эркин зарба билан ўйинга киритишини айтди. Бу ҳам етмаганидек, дарвозабонимизни ўйиндан чиқариб юборди. Асабий тарзда ўтган мазкур учрашув, яхшиям ёшларимиз фойдасига (гарчи пенальтилар сериясида бўлса-да) ҳал бўлди. Аксинча, ҳакамнинг хатоси хитойликларга қўл келганда борми, Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси ҳам ярим финалдан, ҳам жорий йил Мисрда бўладиган жаҳон чемпионати йўлланмасидан маҳрум бўларди. Катта умид ва ҳаяжон билан ўйинни кузатган юртимиз футбол мухлисларининг хавотирига сабаб бўлган жиҳат шу эди.

Албатта, жаҳон футболида бундай ҳолатлар учраб турадиган сўнгги вақтларда дунё футболида ўйинчиларнинг найранг ишлатишга уринишлари, рақибига нисбатан қасддан қўполлик қилиши, асоссиз равишда ўзини жабрланган қилиб кўрсатиши ва шу каби салбий ҳолатлар ҳам ҳакамларнинг аниқ қарор чиқаришида қийинчилик туғдирмоқда. Бу эса футболнинг завқига, ҳалол ўтишига раҳна солмоқда. Халқаро футбол федерациялари ассоциацияси — ФИФАни ташвишга солиб келаётган муаммоли вазиятларга баҳо беришда аниқлик янада ошишига умид қилмоқда. Бу таклифни амалда синовдан ўтказиб кўриш ишлари УЕФАга ишониб топширилди. Унга мувофиқ, янги қоида Словакия ва Венгриядаги айрим ўйинларда синаб кўрилди. Натижа эса ФИФА, УЕФА мутахассислари, шунингдек, ҳакамлар гуруҳи, мураббийлар ва ўйинчиларга ҳам бирдек маъқул келди.

Агар ҳакамлар таркиби билан боғлиқ бу янгилик жорий этиладиган бўлса, айни пайтда ўйинларни бошқараётган учта ҳакам қаторига дарвозалар ортида турувчи икки ҳакам ҳам қўшилади.

Агар ҳакамлар таркиби билан боғлиқ бу янгилик жорий этиладиган бўлса, айни пайтда ўйинларни бошқараётган учта ҳакам қаторига дарвозалар ортида турувчи икки ҳакам ҳам қўшилади.

Ди. Биргина ҳакамнинг қўпол хатоси ёки кутилмаган қарори учрашувдаги вазиятни бутунлай ўзгартириб юборади. Гарчи ўйиндан кейинги ўтказиладиган суриштирув ва таҳлилларда рефери айби исботланиб, жазоланса-да, бироқ, қайд этилган натижанинг ўз кучида қолиши мухлислар кўнглини хира қилади...

Масаланинг иккинчи томонини ҳам эсдан чиқармаган ҳолда шуни айтиш мумкинки, аммолардан бири ҳам айни шу масала билан боғлиқ. Шу боис, мутахассислар футболнинг ҳаққоний ўйин бўлишини таъминлаш мақсадида мавжуд қонун-қоидаларни янада такомиллаштиришга эътибор қаратмоқдалар. Шундай янгиликлардан бири айнан ҳакамлар таркиби билан боғлиқдир. Гап шундаки, ФИФА учрашувларни одатдагидек 3 та ҳакам эмас, балки 5 нафар ҳакам бошқарса, юзага келадиган лан боғлиқ бу янгилик жорий этиладиган бўлса, айни пайтда ўйинларни бошқараётган учта ҳакам қаторига дарвозалар ортида турувчи икки ҳакам ҳам қўшилади. Бу ҳакамлар зиммасига ана шу ҳудуддаги ҳолатлар бўйича бош реферига ёрдам бериш вазифаси юклатилади. Ўйин вақтида шароит тақозо қилса, улар ҳатто 4-5 метр майдон ичига ҳам киришлари мумкин. Улар байроқча ёки ҳуштакдан фойдаланмайдилар. Фақатгина махсус алоқа воситаси ёрдамида бош ҳакамга зарур маълумотларни етказадилар. Қизиқ жиҳати шундаки, дарвоза ортига ҳакамлик ёшидан ўтганлар ёки 45 ёшга яқинлашиб қолган ҳакамлар қўйиларкан. Албатта, бунинг ҳам ўзига яраша сабаблари бор. Аввало, дарвоза ортидаги ҳакамлардан ортиқча югуриш талаб қилинмайди. Қолаверса, катта ёшдагилар кўпни кўргани, ҳаётий тажрибага эга бўлгани учун юзага келадиган тортишувли вазиятларда ўз маслаҳатлари билан аниқ қарор чиқарилишида ёрдам беришлари мумкин. Бу бош ҳакам ишини ҳам анча енгиллаштиради.

Жорий йилнинг март ойида Ирландияда Халқаро футбол ассоциацияларининг кенгаши йиғилишини ўтказиш режалаштирилган. Унда айнан биз сўз юритаётган масала ҳам муҳокама қилиниши кутилмоқда.

Шавкат ОРТИҚОВ тайёрлади.

ДУНЁ кулганда...

Шарҳловчи:
— Бизнинг жамоа рақиб дарвозасига жуда чиройли гол киритди. Рақиб эса бунга тасодифий уч голи билан жавоб берди.

Футболнинг ашаддий мухлисларидан бири кутубхоначидан сўраяпти:
— «Спартак» чемпион» китобини қайси бўлимдан топсам бўлади?
— Фантастика бўлими иккинчи қаватда.

Дунёга таниқли футбол мураббийидан журналист сўрабди:

— Сиз идеал футболчи, деб қандай ўйинчини айта оласиз? У ўзида қандай хислатларни мужассам этган бўлиши керак?

— Интизомли, белгиланган тартибларга қаттиқ амал қиладиган, мураббийнинг кўрсатмаларини майдонда бажара оладиган, рақиб ва ҳакамларга доимо яхши муносабатда бўладиганларни.

— Бундай футболчиларни топиш амри маҳол-ку?

— Нималар деяпсиз? Бундай ўйинчилар кўп. Фақат улар футбол ўйнашни билишмайди, холос.

Шахматга жуда қизиқадиган бир йигит бор экан. Гарчи ҳеч ғолиб бўла олмаса-да, мағлубиятини ҳам тан олмас экан. Бир куни уни машҳур шахматчи билан ўйнаб кўришга кўндиришибди. Уч партиянинг барчасида ҳаваскор мағлуб бўлибди.

Шундан кейин ундан сўрашибди:

— Хўш, энди нима дейсан? Мағлубиятингга ҳамма гувоҳ бўлди.

— Биринчи партияда рақибим мағлуб бўлмади, иккинчи партияда эса мен уни юта олмадим. Учинчи партияда дурангга кўнмади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 57. 50806 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Эълонлар 236-09-25.

ISSN 2010-8788

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

т -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
100000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Болиев.
Навбатчи — М. Охунова.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 01.00 Топширилди — 01.45 7